

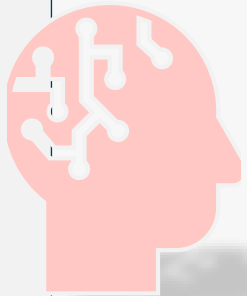
Talousarvioesitys 2025

Sivistysvaliokunnan kuuleminen 4.10.2024

johtaja Heikki Kuutti Uusitalo

Sivistysala ry

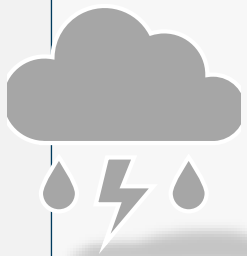
Osaamiseen panostaminen on tärkein keino lisätä tuottavuutta

Suomi tarvitsee lisää osaamista ja osaajia, korkeakoulut ja oppilaitokset puolestaan **taloudellista vakautta ja ennakoitavuutta**.

Kiitämme **merkittävistä lisäyksistä** muun muassa perusopetukseen ja TKI-toimintaan sekä sivistysalan indeksien turvaamisesta.

Moitimme jyrkästi **ammattillisen koulutuksen säästöjä**, jonka katsomme vaikeuttavan alan toimintaedellytyksiä ja heikentävän osaavan työvoiman saatavuutta.

Norminpurun lähtökohtana pitäisi olla resurssien vapauttaminen koulutuksen tavoitteiden saavuttamiseen; leikkaamalla rahoitusta **norminpurun tuottavuusvaikutus** nollautuu.

Varhaiskasvatuksen osaajapula koskee niin kunnallisia kuin yksityisiä päiväkoteja

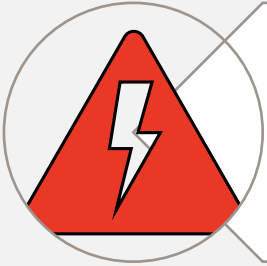
Sekä varhaiskasvatuksen uusi
täydennyskoulutusmalli
(6M€) että **aikuiskoulutustuen**
korvaava järjestelmä (10M€)
tulee rakentaa siten, että myös
yksityisten päiväkotien
henkilöstön osaamisen ja
kelpoisuuksien kehittämistä
tuetaan.

Yksityiskoulujen kotikuntakorvauksen nosto 100 prosenttiin on odotettu uudistus

- Ehdotus vahvistaa oppilaiden yhdenvertaista kohtelua.
- **Harjoittelukoulut** jäävät alemman kotikuntakorvauksen piiriin. Asiaa tulisi arvioida monipuolisten opetusharjoittelujen tarjoamisen kannalta.
- **Oppimisen tukeen** esitettävät panostukset tulevat tarpeeseen. Tuen uudistuksessa on hyviä elementtejä, mutta ehdotettu säätely on osin liian tarkkaa: järjestäjällä pitäisi olla laajempi mahdollisuus kohdentaa resursseja oppilaiden tarpeeseen perustuen.
- **Vuosiviikkotuntien lisäykset** ovat myönteisiä, mutta eivät yksin riitä kääntämään oppimistulosten heikkenevää trendiä.

Tuomitsemme ammatillisen lisäsäästöt

Osalla ammatillisen koulutuksen oppilaitoksista budjetista leikataan **yli 10 prosenttia**. Mitä erikoistuneempi ja pienempi oppilaitos on kyseessä, sitä hankalammaksi oman toiminnan ylläpito käy.

Esitämme **muutosjarrua** siten, että yksittäisen koulutuksen järjestäjän vuosikohtainen rahoituksen muutos ei saisi olla enemmän kuin 10 prosenttia.

Sekä ammatillisen koulutuksen että lukiokoulutuksen rahoitukseen lisätään **oppimisen tukeen** 10 miljoonaa euroa.

Ukrainalaisten pakolaisten kielikoulutus vaatii lisärahaa

Ukrainalaisten kielikoulutus työllistymisen ja kotoutumisen vahvistamiseksi on ollut vuodesta 2023 alkaen **alibudjetoitua**: vuonna 2024 vaje on 6 M€, vuonna 2025 5,2 M€.

Vapaan sivistystyön aiemmat **leikkaukset näkyvät**: henkilöstöä ja koulutustarjontaa on vähennetty, ryhmäkokoja kasvatettu.

Suomi tarvitsee lisää korkeakoulutettuja osaajia

Korkeakoulujen kapasiteetin kasvattamiseksi tarvitaan pitkäjänteistä työtä ja taloudellisia panostuksia.

Nyt korkeakoulujen **reaalinen opiskelijakohtainen perusrahoitus vähenee**, erityisesti ammattikorkeakouluissa.

Kiitämme merkittävistä panostuksista tutkimukseen ja kehitykseen. T&K-rahoituksen lisäyksiä on tehtävä jatkossa myös **perusrahoituksena**.

Taide, kulttuuri ja liikunta

Taide- ja kulttuurialan leikkaukset
vaarantavat koko maan
kulttuuritapahtumien saatavuutta sekä
luovien alojen kasvupotentiaalia.

Korkeakoulutettujen luovien alojen
osaajien ajaminen alanvaihtoon ja
uudelleen koulutukseen tulee kalliiksi
sekä yksilöille että yhteiskunnalle

Lasten kulttuuri- ja taidekasvatukselle on löydettävä riittävät resurssit.

Urheiluopistojen elinvoimaisuutta vaarantavat niin vapaan sivistystyöhön kuin ammatillisen koulutukseen kohdistuneet säästötoimet.

Kiitos!

Heikki Kuutti Uusitalo
heikki.kuutti.uusitalo@sivista.fi

@sivistysalary

@sivistysalary